

Abdülmecit Glađı

**TELE ALIřMADA İZLEME VE GÖZETLEME
ARAÇLARININ KİşİSEL VERİLERİN KORUNMASI
BAđLAMINDA DEğERLENDİRİLMESİ**

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	VII
ÖNSÖZ	XI
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XXI
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM TELE ÇALIŞMADA İZLEME VE GÖZETLEME

1.1. Uzaktan Çalışma	5
1.1.1. Tarihi Gelişimi ve Yaygınlaşması.....	6
1.1.2. Uzaktan Çalışma Tanımı, Unsurları ve Geleneksel Çalışma Biçimlerinden Ayrılan Yönleri	8
1.1.3. Uzaktan Çalışmaya Uygulanacak Hükümler	13
1.1.4. Uzaktan Çalışma Türleri	16
1.1.4.1. Evde Çalışma.....	17
1.1.4.1.1. Evde Çalışmanın Tarihsel Gelişimi.....	17
1.1.4.1.2. Tanımı.....	17
1.1.4.1.3. Unsurları.....	18
1.1.4.1.4. Evde Çalışma İlişkin Düzenlemeler	20
1.1.4.2. Evde Çalışma ve Tele Çalışmanın Farkları	22
1.2. Tele Çalışma.....	23
1.2.1. Tele Çalışmanın Tarihi Gelişimi ve Dijitalleşme ile Değişen Dinamikleri.....	23
1.2.2. Tele Çalışmanın İş İlişkilerine Etkileri.....	25
1.2.2.1. Avantajları	25

1.2.2.2. Sınırlılıkları ve Zorlukları.....	26
1.2.3. Tanımı.....	27
1.2.4. Unsurları	28
1.2.5. Tele Çalışma Türleri	30
1.2.5.1. Evde Tele Çalışma.....	31
1.2.5.2. Tele Merkezden (Uydu Tele) Çalışma.....	32
1.2.5.3. Hibrit (Dönüşümlü) Tele Çalışma.....	32
1.2.5.4. Çevrim içi-Çevrim Dışı Tele Çalışma	33
1.2.5.5. Ürün Arzı ve Hizmet Arzı Esaslı Tele Çalışma.....	34
1.2.6. Tele Çalışmaya İlişkin Hukuki Çerçeve	35
1.2.6.1. Uluslararası Hukuk Düzenlemeleri	35
1.2.6.1.1. Uluslararası Çalışma Örgütü Düzenlemeleri.....	35
1.2.6.1.2. Avrupa Birliği Düzenlemeleri.....	36
1.2.6.2. Tele Çalışmaya İlişkin Ulusal Düzenlemeler	38
1.2.7. Tele Çalışmada Tarafların Hak ve Yükümlülükleri.....	40
1.2.7.1. İşçinin Yükümlülükleri.....	40
1.2.7.1.1. İş Görme Borcu.....	41
1.2.7.1.2. İşverenin Emir ve Talimatlarına Uyma Borcu	42
1.2.7.1.3. Sadakat Borcu.....	43
1.2.7.1.3.1. Rekabet Etmeme Borcu	44
1.2.7.2. İşverenin Yükümlülükleri.....	45
1.2.7.2.1. Ücret Ödeme Yükümlülüğü	45
1.2.7.2.2. İşin İfasında Gerekli Malzeme ve Giderlerin Karşıllanması Yükümlülüğü.....	46
1.2.7.2.3. Eşit Davranma Yükümlülüğü.....	48
1.2.7.2.4. Koruma ve Gözetme Yükümlülüğü	49
1.2.7.2.4.1. İş Sağlığı ve Güvenliğini Sağlama Yükümlülüğü	50

1.2.7.2.4.2. Özel Hayatın Gizliliğini Sağlama Yükümlülüğü	53
1.2.7.2.4.3. Kişisel Verileri Koruma Yükümlülüğü	54
1.2.7.2.5. Ulaşılabilir Olmama Hakkına Uyma Yükümlülüğü	55
1.2.7.3. Tele Çalışmanın Şekil Şartlarına İlişkin Yükümlülükler.....	57
1.3. Tele Çalışmada İzleme ve Gözetleme.....	58
1.3.1. Kavramsal Çerçeve ve Terminoloji Tartışması.....	62
1.4. Tele Çalışma Sürecinde Kullanılan İzleme ve Gözetleme Yöntemleri.....	65
1.4.1. Kullanılan Teknolojik Araçlara Göre Sınıflandırma.....	67
1.4.1.1. Fiziksel İzleme ve Gözetleme	67
1.4.1.2. Elektronik İzleme ve Gözetleme	69
1.4.1.3. Varlık ve Devamlılık Takip Sistemleri	70
1.4.1.4. Görüntü Kayıt Sistemleri ile Çalışan İzleme ve Gözetleme Uygulamaları.....	71
1.4.1.5. Dijital Konum Belirleme Sistemleri	73
1.4.1.6. Bilgisayar ve Cep Telefonu Kullanımının İzlenmesi ve Gözetlenmesi.....	76
1.4.1.7. Elektronik İletişim Uygulamalarının İzlenmesi ve Gözetlenmesi	78
1.4.1.8. Sosyal Medya Hesaplarının ve Aktivitelerinin İzlenmesi ve Gözetlenmesi.....	81
1.4.1.9. Yeni Nesil İzleme ve Teknolojileri	82
1.4.1.9.1. Nesnelerin İnterneti.....	83
1.4.1.9.2. Giyilebilir Teknolojiler.....	84
1.4.1.9.3. Nöroteknoloji Temelli İzleme ve Gözetleme.....	87
1.4.1.9.4. Yapay Zekâ Destekli İzleme ve Gözetleme Sistemleri.....	93

1.4.2. Amaçlarına Göre Sınıflandırma.....	100
1.4.2.1. Tespit Amaçlı İzleme ve Gözetleme	100
1.4.2.2. Önleme Amaçlı İzleme ve Gözetleme	101
1.4.2.3. İşin İşleyişini Takip Etme Amacıyla İzleme ve Gözetleme.....	102
1.4.2.4. Dolaylı İzleme ve Gözetleme	102
1.4.2.5. İşçinin Performansını Ölçmeye Yönelik İzleme ve Gözetleme.....	104
1.4.2.6. İşverenin Yükümlülüklerinin Yerine Getirilmesine Yönelik İzleme ve Gözetleme	106
1.5. İşyerinde İzleme ve Gözetleme Uygulamalarına İlişkin Düzenlemeler	107
1.5.1. Uluslararası Hukukta İzleme ve Gözetlemeye İlişkin Düzenlemeler.....	107
1.5.1.1. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi.....	108
1.5.1.2. Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı.....	110
1.5.1.3. Genel Veri Koruma Tüzüğü.....	111
1.5.1.4. 108 Sayılı Sözleşme ve Tavsiye Kararları.....	113
1.5.1.5. 2002/58 Sayılı Elektronik İletişimde Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Özel Hayatın Korunmasına İlişkin Avrupa Birliği Direktifi	116
1.5.1.6. Uluslararası Çalışma Örgütü İşçilerin Kişisel Verilerinin Korunması Hakkında Uygulama Kodu..	117
1.5.1.7. Uluslararası Çalışma Örgütü Çalışan Sağlığının Gözetimine İlişkin Teknik ve Etik İlkeler Rehberi ...	119
1.5.1.8. Avrupa Birliği Yapay Zekâ Tüzüğü.....	120
1.5.1.9. Birleşmiş Milletler Bilgisayarla İşlenen Kişisel Veri Dosyalarına İlişkin Rehber İlkeler.....	123
1.5.2. Mukayeseli Hukuk Düzenlemeleri	125
1.5.2.1. Avrupa Birliğine Üye Devletler	125
1.5.2.1.1. Almanya.....	126
1.5.2.1.2. Fransa	131

1.5.2.1.3. Diğer Avrupa Birliği Üye Devletleri.....	139
1.5.2.2. Birleşik Krallık	142
1.5.2.3. Amerika Birleşik Devletleri.....	145
1.5.3. Ulusal Hukuk	149
1.5.3.1. Anayasa.....	150
1.5.3.2. Türk Medeni Kanunu.....	152
1.5.3.3. Türk Borçlar Kanunu.....	154
1.5.3.4. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu	156
1.5.3.5. 7545 sayılı Siber Güvenlik Kanunu	159

İKİNCİ BÖLÜM

TELE ÇALIŞMADA İZLEME VE GÖZETLEME ARAÇLARININ KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HUKUKU BAKIMINDAN İNCELENMESİ

2.1. Kişisel Veri Kavramı	161
2.1.1. Bilgi Unsuru	163
2.1.2. Gerçek Kişi Unsuru.....	164
2.1.3. Belirli veya Belirlenebilir Olma Unsuru	165
2.1.4. Özel Nitelikli Veriler	167
2.2. Hukuka Uygunluk Hâlleri.....	172
2.2.1. Genel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesinde Hukuka Uygunluk Sebepleri	175
2.2.1.1. Açık Rıza	175
2.2.1.2. Kanunda Açıkça Öngörülme	180
2.2.1.3. İlgili Kişinin veya Üçüncü Kişilerin Hayatı Menfaatinin Korunması.....	183
2.2.1.4. Sözleşmenin Kurulması veya İfası İçin Gerekli Olma	186
2.2.1.5. Hukuki Yükümlülüğün İfası İçin Zorunlu Olması....	189

2.2.1.6. İlgili Kişi Tarafından Alenileştirmiş Olması.....	192
2.2.1.7. Bir Hakkın Tesisi, Kullanılması veya Korunması İçin Zorunlu Olması	195
2.2.1.8. Veri Sorumlusunun Meşru Menfaatleri İçin Zorunlu Olması	197
2.2.1.9. Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesinde Hukuka Uygunluk Sebepleri.....	202
2.3. Temel İlkeler	203
2.3.1. Dürüstlük Kuralına ve Hukuka Uygun Olma.....	205
2.3.2. Belirli, Açık ve Meşru Amaçlar İçin İşlenme.....	208
2.3.2.1. Belirlilik.....	209
2.3.2.2. Açıklık.....	210
2.3.2.3. Meşruiyet	211
2.3.3. İşlendikleri Amaçla Sınırlı ve Ölçülü Olma	212
2.3.4. Saklama Süresi ile Sınırlı Olma.....	220
2.3.5. Doğru ve Güncel Olma	224
2.4. Veri Koruma Hukukunun İş İlişkisinin Taraflarına Getirdiği Hak ve Yükümlülükler.....	228
2.4.1. Genel Olarak	228
2.4.2. Veri Sorumlusunun Yükümlülükleri.....	229
2.4.2.1. Aydınlatma Yükümlülüğü	229
2.4.2.2. İlgili Kişinin Başvurularının Alınması ve Sonuçlandırılması Yükümlülüğü	234
2.4.2.3. Veri Güvenliğini Sağlama Yükümlülüğü	236
2.4.2.4. Kurul Kararlarını Yerine Getirme Yükümlülüğü.....	238
2.4.2.5. Veri Sorumluları Siciline Kayıt Yükümlülüğü	239
2.5. İlgili Kişinin Hakları	240
2.5.1. Genel Olarak	240
2.5.2. Bilgi Edinme Hakkı / Erişim Hakkı	241
2.5.3. Değişiklik / Düzeltme Talep Etme Hakkı	245

2.5.4. Kişisel Verilerin Silinmesi ve Yok Edilmesini Talep Etme Hakkı.....	247
2.5.5. Otomatik Kararlara İtiraz ve Tabi Olmama Hakkı	250
2.5.5.1. Genel Olarak	250
2.5.5.2. Algoritmik Karar Süreçlerine İlişkin Bilgi Edinme Hakkı ve Açıklama Yükümlülüğü	254
2.5.5.3. Alternatif Senaryo Açıklamaları	255
2.5.6. Zararın Tazminini İsteme Hakkı	257
2.6. Teknik ve İdari Tedbirler	258
2.6.1. Teknik Tedbirler	260
2.6.1.1. Güvenli Ağ Erişimi ve İletişim Altyapısı.....	260
2.6.1.2. Kullanılan Donanımların (Uç Nokta) Güvenliği.....	261
2.6.1.3. Veri Şifreleme (Kriptolama) Yöntemleri	263
2.6.1.4. Erişim Kontrol Mekanizmaları ve Kimlik Doğrulama	264
2.6.1.5. Verilerin Depolanması ve Veri Kaybının Önlemesi .	265
2.6.1.6. Güvenli Yazılım ve Uygulama Yapılandırması.....	267
2.6.1.7. Otomatik Karar Alma Süreçlerinde Anlamalı İnsan Müdahalesi	271
2.6.1.7.1. Anlamalı İnsan Müdahalesinin Önemi	272
2.6.1.7.2. Anlamalı İnsan Müdahalesi Biçimleri (HITL, HOTL ve Diğer Modeller)	274
2.6.1.7.3. Anlamalı İnsan Müdahalesinin Uygulanabilirliği	275
2.6.1.7.4. İnsan Müdahalesinin Sınırlılıkları ve Zorlukları (Otomasyon Ön Yargısı ve Kara Kutu Problemi)	278
2.6.1.7.5. Avrupa Birliği Düzenlemelerinde Anlamalı İnsan Müdahalesi	280
2.6.1.7.6. İnsan Müdahalesinin Ötesi: Kalite Yönetimi ve Süreç Gözden Geçirilebilirliği	281

2.6.1.8. Takma Adlandırma ve Anonimleştirme	282
2.6.1.9. Verilerin Silinmesi ve Yok Edilmesi	287
2.6.2. İdari Tedbirler	287
2.6.2.1. Veri Koruma Bilinci Geliştirme ve Eğitim Faaliyetleri	288
2.6.2.2. Politikaların ve Prosedürlerin Oluşturulması	289
2.6.2.3. İş Verileri ile Kişisel Verilerin Ayırıştırılması ve Yönetimi	292
2.6.2.4. Risk Değerlendirmesi ve Veri Koruma Etki Değerlendirmesi	295
2.6.2.5. Kendi Cihazını Getir Politikaları	297
2.6.2.6. Üçüncü Taraf Veri İşleyenlerle (İzleme Aracı Sağlayıcıları) İlişkilerin Yönetimi	302
2.6.2.7. Giyilebilir Teknolojiler Kullanımına İlişkin Politikalar	304
2.6.2.8. Sosyal Medya Kullanımına İlişkin Sınırlamalar	305
2.6.2.9. Sertifikasyon Sistemleri	308
2.7. Üçüncü Kişilerin Kişisel Verilerinin Korunması	309
2.7.1. Üçüncü Kişinin Verilerinin İşlenmesinin Hukuka Uygunluğu	310
2.7.2. Üçüncü Kişilerin Verilerinin İşlenmesinde Teknik ve İdari Tedbirler	311
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	313
REFERANSLAR	319